

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Foghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teanga (FCÁT)

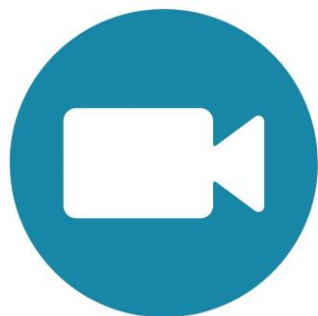
Cruinniú tacaíochta a 1 ar líne

Tús Maith Leath na hOibre

Nósanna Zoom do na Cruinnithe

Cuir do cheamara ar siúl.

Múch an micreafón nuair nach bhfuil tú ag caint.

Rannpháirtíocht.

Tionscadal FCÁT 2024/2025

Stair Scéim Píolótach 2019-2024

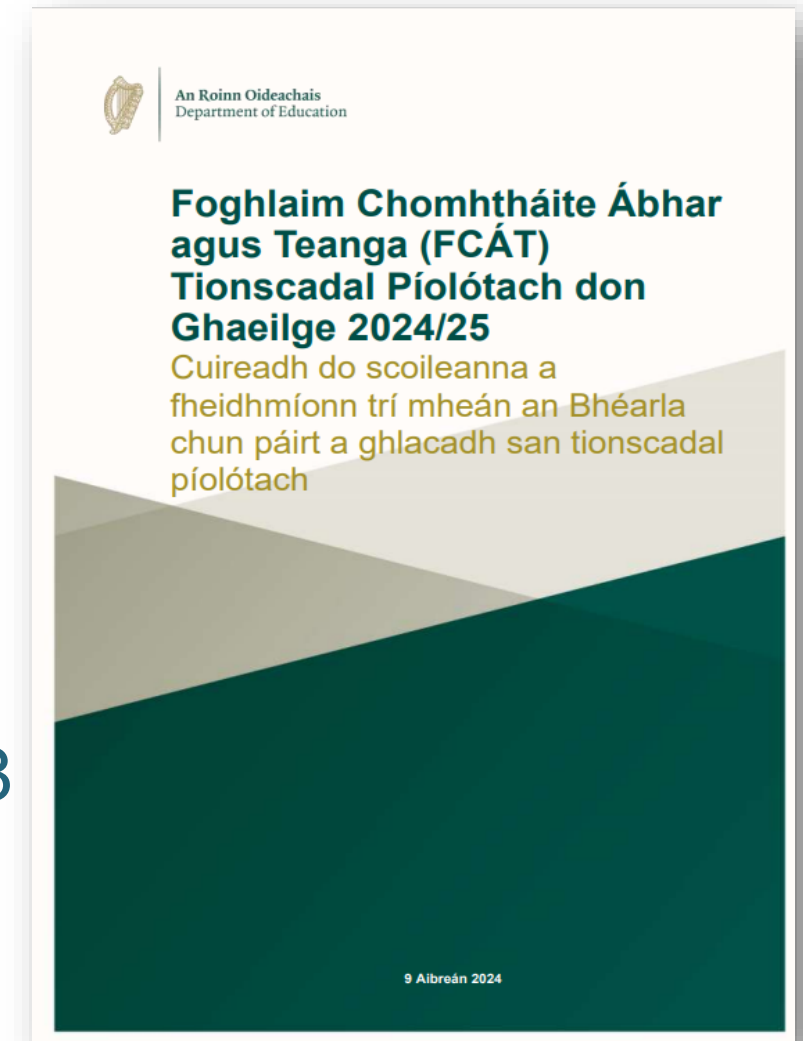
SFGM/PDST – FCÁT Bunscoile:

SSM/JCT – FCÁT Iar-Bhunscoile

Scéim na Roinne Oideachais FCÁT 2024-2028

Bliain 1 – Bunscoile

Bliain 1 – Iar-bhunscoile

FCÁT Iar-bhunscoile Tionscadal 2024 –2027

Bliain	Ainm an Grúpa
2024 - 2025	2024 - 2025 Bliain 1
2025 - 2026	2025 - 2026 Bliain 1
	2025 - 2026 Bliain 2
2026 - 2027	2026 - 2027 Bliain 1
	2026 - 2027 Bliain 2
	2026 - 2027 Bliain 3

Foghlaim Gairmiúil Téama & Fócas

*Bliain 1: Timpeallacht Foghlama
Réiteach, Traenáil & Cur i bhfeidhm*

*Bliain 2: Rannpháirtíocht an Fhoghlaimeora
Traenáil, Forbairt and Leathnú*

*Bliain 3: Féiniúlacht an Fhoghlaimeora
Mionleasú and Neamhspleáchas*

Cuspóirí an Lae

- Aithne a chur ar a chéile
- An Clár Ama & Cruinnithe Zoom a shoiléiriú
- Do ról mar theagmhálaí scoile a chíoradh
- An Dialann mhachnaimh- Plé ar conas mar atá ag éirí gach duine
- Creat don FCÁT – Ag cur lenár dtuiscint
- Ceisteanna

Cur in aithne

Roinn an t-eolas seo i leanas;

D' ainm agus ainm do scoil

An t-ábhar don tionscadal seo

Do thaithí ar FCÁT

Do thnútháin leis an tionscadal seo

Clár Ama an Tionscadail agus Na Cruinnithe Zoom Seachtainiúla

Clár Ama an Tionscadail agus Na Cruinnithe Seachtainiúla ar líne

Oide

2025

Eanáir						
S	M	T	W	T	F	S
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8

Feabhra						
S	M	T	W	T	F	S
26	27	28	29	30	31	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	1
2	3	4	5	6	7	8

Márta						
S	M	T	W	T	F	S
23	24	25	26	27	28	1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31	1	2	3	4	5

Aibreáin						
S	M	T	W	T	F	S
30	31	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10

Tús agus Deireadh an Tionscadail

Cruinniú 1:00 - 2:00

Cruinniú 12:00 - 1:00

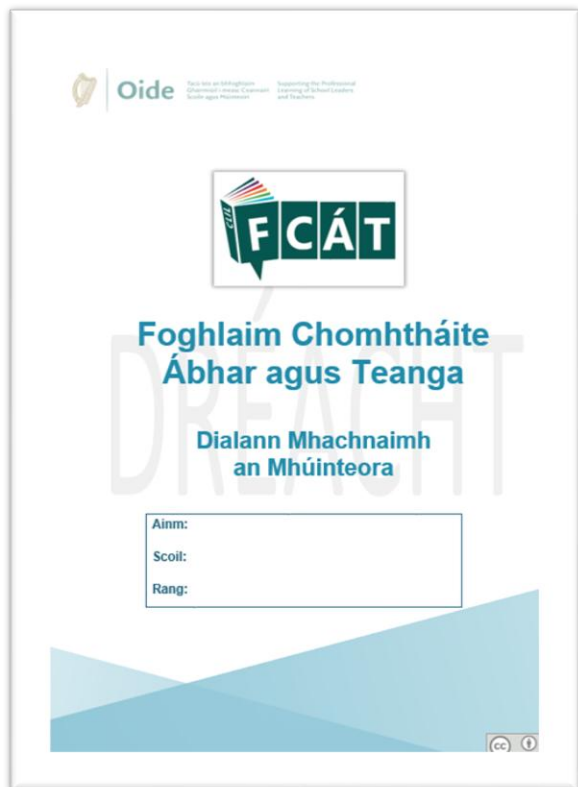
Cruinniú 3:00 - 4:00

3ú Aibreán Dáta an Chruinniú Aiseolas

Tacaíocht
Leanúnach ó
Fhoireann
Trasearnála
Oide

Cad a tharlóidh ar líne gach seachtain

1. Duine amháin ar a laghad ó gach scoil i láthair gach seachtain
2. Iniúchadh ar dhul chun cinn na seachtaine roimhe
3. Dialann Mhachnaimh
4. Ag machnamh agus ag pleanáil don chéad seachtain eile
5. Straitéis an Lae. Díreofar isteach ar straitéis/ghné éigin de FCÁT.

Ról an Teagmhálaí Scoile:

Conas gur féidir liom tacú leis na múinteoirí eile ar an bhfoireann atá ag tabhairt faoi cheachtanna anois nó amach anseo?

- Eolas ón gcruinniú a roinnt leo
- Seiceáil isteach leis na múinteoirí eile le tuairmí agus smaointe a phlé agus a lorg
- Cruinnithe gearra lena chéile (Dialann Mhachnaimh a phlé)
- Cáipéis ar Google Drive (nó a mhacashamhail) a thosú do cheisteanna
- Piarbhreathnóireacht - na deiseanna don fhoghlaim ghairmiúil agus féidearthachtaí a iniúchadh
- Smaointe eile?

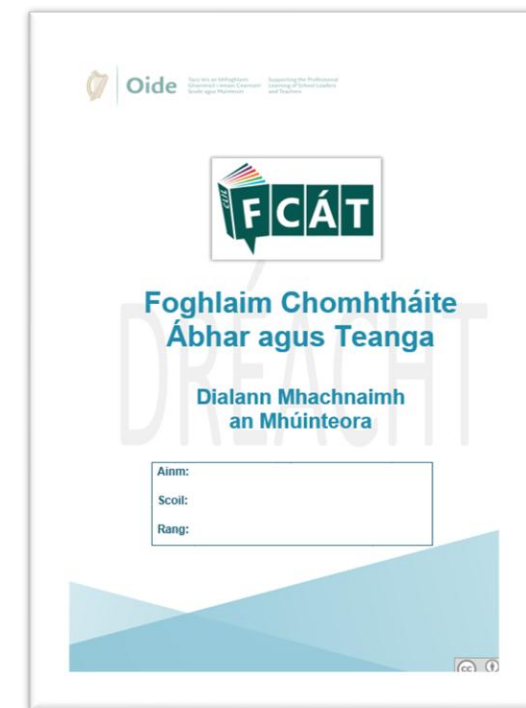

Ag baint leas as an Dialann Mhachnaimh

Déan cinnte go bhfuil sé líonta gach seachtain le breith ar an bhfoghlaim (d'fhoghlaim mar mhúinteoir FCÁT agus d'fhoghlaim an scoláire)

Bíodh sé os do chomhair agus nótaí ann ó na múinteoirí eile sa scoil atá ag tabhairt faoin tionscadail FCÁT (más ann dóibh)

Is duitse amháin an dialann seo le cabhrú leat iniúchadh a dhéanamh ar chur chuige FCÁT i do theagaisc.

 Oide Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

**Foghlaim Chomhtháite
Ábhar agus Teanga**

**Dialann Mhachnaimh
an Mhúinteora**

Ainm:
Scoil:
Rang:

Dialann Mhachnaimh

Deis ag gach scoil
ionchur a dhéanamh
anseo

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Príomhthréithe FCÁT

- I gcás CLIL, múintear ábhar eile an churaclaim trí theanga eile (teanga nach máthairtheanga an pháiste í), ionas go bhfoghlaímítear an t-ábhar trí mheán na sprioctheanga.
- ‘In short, CLIL is a dual- focused educational approach in which an additional language is used for the learning and teaching of both content and language’.

(Mehisto et al., 2008: 9).

Acmhainní ar Shuíomh Oide

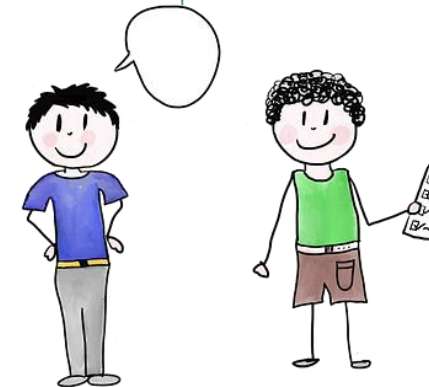
<https://oide.ie/ga/irish-medium/baile/fcat/>

Príomhthréithe FCÁT

- Béim ar an ábhar **agus** ar an teanga
- Foghlaim thascbhunaithe
- Deiseanna cumarsáide lánbhrí
- Réamh-mhúineadh foclóra agus téarmaíochta
- Idirtheanga

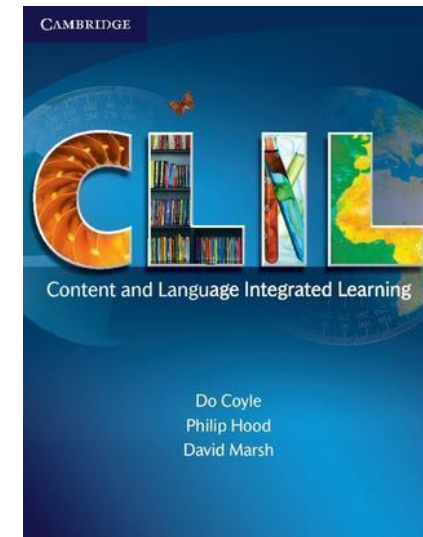
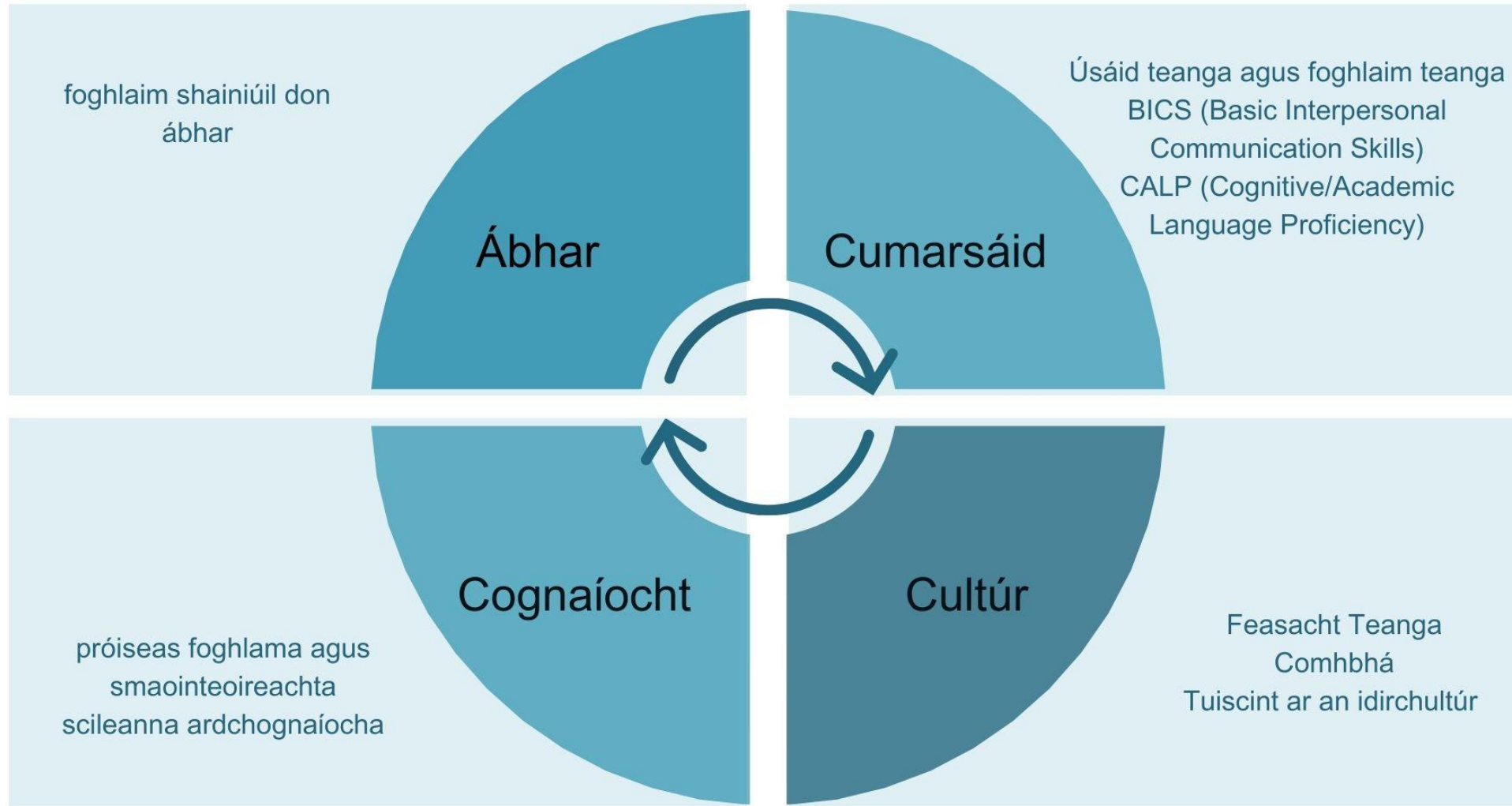
Oide

Múnla 4C FCÁT - Na Bloic Thógála

Oide

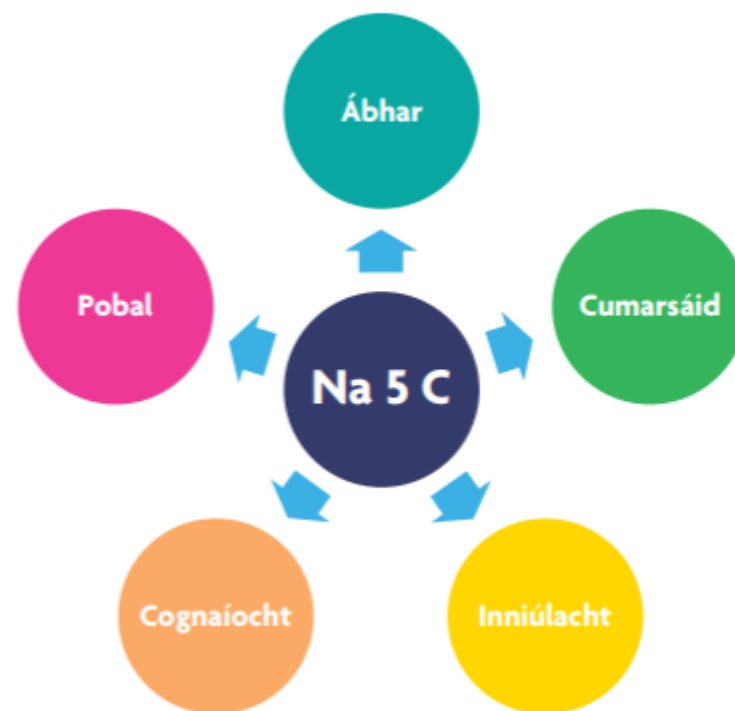
Coyle et al. (2010: 41)

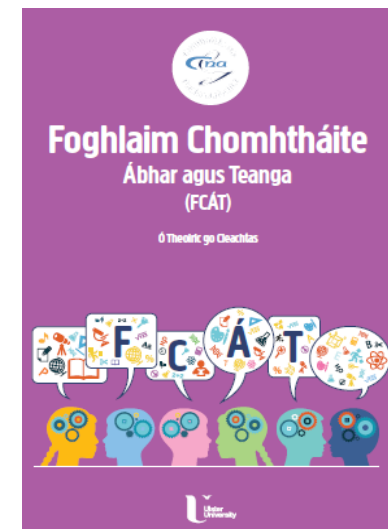
Creat FCÁT (Ollscoil Uladh)

Roinn 2: Na 5 Chomhpháirt i gcur chuige FCÁT

Comhtháthaíonn ceachtanna FCÁT cúig chomhpháirt. Ní hamháin go gcuimsíonn siad **Ábhar** agus Foghlaim Teanga (**Cumarsáid**), ach scileanna smaointeoireachta (**Cognaíocht**), ráitis 'Is Féidir Liom' (**Inniúlacht**), agus tuiscint ar an tslí a mbaineann an t-ábhar le saol foghlaimeoirí lasmuigh den timpeallacht foghlama (**Pobal**).

Léaráid 1: Na 5 Chomhpháirt san FCÁT

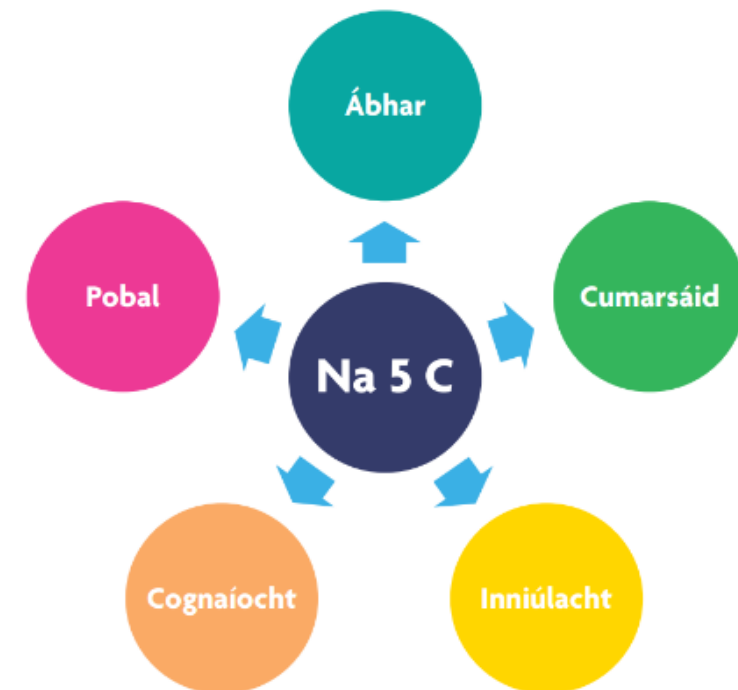
(Ó Dónaill, 2024)

Ábhar

Tagraíonn **ábhar** do na téamaí, na creidimh, na hiompraíochtaí, na coincheapa agus na fíricí a bhaineann le réimse foghlama nó ‘ábhar’ acadúil. ... eolas, scileanna, luachanna & dearcthaí atá le foghlaim.

Déanann múinteoirí ceachtanna a fhorbairt bunaithe ar réamheolas na scoláirí agus cuidíonn siad leo eolas agus scileanna nua a thógáil.

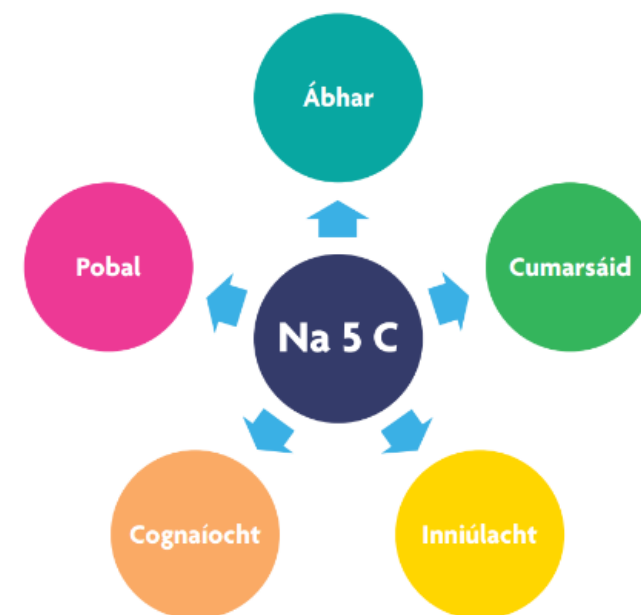
(Ó Dónaill, 2024: 5)

Cumarsáid

Le FCÁT, labhraíonn múinteoirí i bhfad níos lú, toisc nach mbíonn a sáith eolais ar an sprioctheanga ag na scoláirí le bheith ag foghlaim ar an mbealach seo.

Ina áit sin, déanann na scoláirí ag an iar-bhunleibhéal staidéar le chéile agus oibríonn siad i ngrúpaí, ag caint lena chéile chomh maith leis an mhúinteoir, ag úsáid an oiread den teanga nua agus is féidir leo.

(Ó Dónaill, 2024)

Ní mór don mhúinteoir FCÁT machnamh a dhéanamh ar na ceisteanna seo:

- **Cén cineál cumarsáide a mbeidh na foghlaimeoirí páirteach inti** (e.g. scríofa, labhartha, obair bheirte, obair ghrúpa, struchtúrtha/neamhstruchtúrtha)?
- **Cén teanga a bheidh úsáideach don chumarsáid sin** (e.g. téarmaí, múnlaí cainte atá oiriúnach don ábhar)?
- **Cén scafláil is féidir liom a sholáthar** (e.g. gluaiseanna, áiseanna tagartha, gníomhaíochta foghlama a fhéachann le gnéithe casta den ábhar a dhéanamh níos fusa a thuiscint)?

(Ó Dónaill, 2024: 5)

Inniúlacht

Déanann ráitis ‘is féidir liom’ cur síos ar thorthaí ceachta, mar shampla, ‘Is féidir liom achar triantáin a ríomh’, ‘is féidir liom léarscáil a tharraingt’.

Smaoiníonn múinteoirí FCÁT ar na ráitis ‘is féidir liom’ ar mhaithe leis na foghlaimeoirí a bheith in ann iad a bhaint amach tar éis an cheachta.

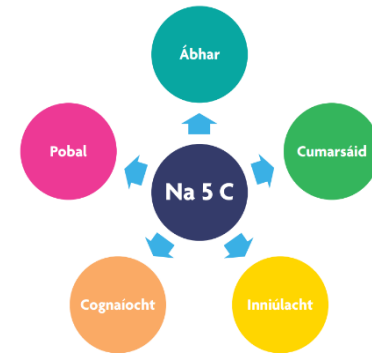
Léaráid 1: Na 5 Chomhpháirt san FCÁT

(Ó Dónaill, 2024: 6)

Pobal

Cuidíonn múinteoirí FCÁT le scoláirí an méid a fhoghlaimíonn siad a cheangal leis an domhan timpeall orthu. Feiceann na scoláirí nach ábhar scoile amháin atá i gceist leis an méid a fhoghlaimíonn siad, ach rud a bhaineann leis an saol mar atá.

Mar sin, ní mór don mhúinteoir FCÁT smaoineamh ar an méid seo:

- Cén bhaint atá ag an gceacht seo le saol laethúil agus timpeallacht an scoláire?
- Cén nasc atá ag an gceacht leis an Phobal nó leis an gcultúr lena mbaineann na scoláirí, mar dhuine aonair nó mar ghrúpa sóisialta?
- An bhfuil nasc ag an gceacht le cultúir eile fosta?

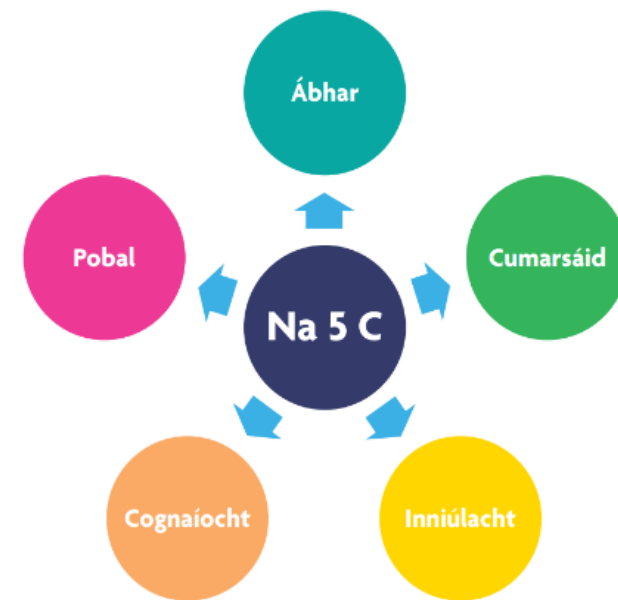
(Ó Dónaill, 2024: 5 – 6)

Cognaíocht

I bhfad sular tugadh cur chuige FCÁT isteach, bhíodh sé de nós ag múinteoirí maithe oiliúint a chur ar scoláirí maidir **leis an dóigh lena n-intinn a úsáid go neamhspleách, agus machnamh a dhéanamh ar ábhair as a stuaim féin.**

Rinne Tacsanomaíocht Bloom (1956) scileanna éagsúla smaointeoireachta a chatagóiriú mar Scileanna Smaointeoireachta Ísealoird (SSI) agus Scileanna Smaointeoireachta Ardoird (SSA).

(Ó Dónaill, 2024: 6)

Ábhar Machnaimh

“Irish depends on the attitudes, efforts, and commitment of individual schools and teachers in a way that other subjects do not.”

(Harris, 2007, lch 37-38)

An Chéad Chruinniú eile

Déardaoin 6 Feabhra 2025 11:00 – 4:30

An Chéad Seisiún

Ionchur ó Bhreandán Mac Gearailt agus ó Shinéad Ní Ghuidhir
(Ollscoil na Gaillimhe)

An Dara Seisiún

Ag cur lenár n-eolas le seisiún pleanála le neart treoir agus cabhair.

Lón san áireamh

Ionadaíocht ar fáil

Ag súl go mór le bualadh libh aghaidh-ar-aghaidh

Tagairtí

Coyle, D. (2008). CLIL—A pedagogical approach from the European perspective. In N. H. Hornberger (Ed.), *Encyclopedia of Language and Education* (pp. 97–111). Boston, MA: Springer US.
https://doi.org/10.1007/978-0-387-30424-3_92

Harris, J. (2007). National trends in achievement in Irish listening at primary level: A challenge for language revitalisation and language policy. In M. Conrick & M. Howard (Eds.), *From Applied Linguistics to Linguistics Applied: Issues, Practices, Trends* (Vol. 22, pp. 25–42). British Association of Applied Linguistics.

Mehisto, P., Marsh, D., & Frigols, M. J. (2008). *Uncovering CLIL content and language integrated learning in bilingual and multilingual education*. New York, USA: Macmillan Education.

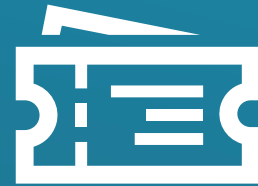
Ó Dónaill, C. (2024) ‘Foghlaim Chomhtháite Ábhar agus Teanga (FCÁT) Ó Theoiric go Cleachtas’ (Ollscoil Uladh)

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim
Ghairmiúil i measc Ceannairí
Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional
Learning of School Leaders
and Teachers

Ticéad Amach

Scríobh síos smaoineamh amháin a fuair tú ó na comhráití inniu
san áis comhrá nó seol ríomhphost chuig

marcus.ofloinn@oide.ie nó donncha.oduinnin@oide.ie

Go raibh míle maith agaibh!

